GAZETA

Wielkiego Xięstwa

POZNAŃSKIEGO.

Nakładem Drukarni Nadwornéj *W. Dekera i Spółki.* — Redaktor: *A. Wannowski.*

№ 117. — W Piątek dnia 23. Maja 1834.

Wiadomości krajowe.

Z Berlina, dnia 20. Maja.

N. Pan raczył damę dworu i obrzędów, H. Doroteą Urszulę Katarzynę Viereck wynieść na godność i stan Hrabiny.

Wiadomości zagraniczne.

Rossya.

Z Petersburg, d. 30. Kwietnia (12. Maja).

Nowiny Dworu.

W nocy na Niedzielę 22. Kwietnia, z okoliczności Świąt Wielkiéjnocy, NN. Cesarstwo Jchmość, JJ. CC. MM. Cesarzewicz Następca Tronu, W. X. Michał, i WW. Xżniczki Marya i Olga słuchali Mszy Zmartwychwstania Pańskiego w wielkiéj Kaplicy pałacowéj. J. K. M. Xiążę Piotr Oldenburski był téż na niéj obecnym. Między jutrznią i wielką mszą Cesarstwo Jmć przyjmowali powinszowania Członków Rady Stanu, Ministrów, Senatorów, Generałów i oficerów gwardyi i wojsk liniowych, znajdujących się w Petersburgu, tudzież urzędników Dworskich i innych znakomitych osób.

Tegoż dnia, z okoliczności dojścia lat zupełnych J. C. M. Cesarzewicza Alexandra, Wielkiego Xięcia Następcy Tronu miał miejsce wiekopomny obchód wykonania przez tegoż Xiążęcia dwojakiéj przysięgi: naprzód w charakterze Następcy Tronu Wszech Rossyj, a potém, jako zostającego w służbie wojskowéj. Obrzęd ten odbył się w Pałacu Zimowym, porządkiem następnym.

Przed rozpoczęciem obrzędu, insygnia Cesarskie, przyniesione były do Kaplicy, z przepisanemi honorami; a mianowicie: Jabłko niósł W. Podkomorzy Hrabia Gołowkin, w assystencyi P. Czertkow, spraw. obow. Koniuszego i Xięcia Gagarin, spraw. obowiązki Ochmistrza Dworu; Berło niósł Admirał Mordwinow, w assystencyi sprawujących obow. Koniuszych P. Juszkow i Hrabi Wielhorskiego; Koronę niósł Kanclerz państwa Xiążę Koczubej, w assystencyi Ochmistrzów Dworu Hrabi Chreptowicza i Hrabi de Laval.

Oddziały wszystkich pułków gwardyi z chorągwiami rozstawione były w salach pałacowych, od koncertowéj aż do białéj; kompania grenadyerów pałacowych uszykowaną była w sali portretów Generałów rossyjskich, a oddziały wszystkich zakładów wojskowo-naukowych w sali Sw. Jerzego.

Przed ukazaniem się NN. Cesarstwa W. Mistrz Obrzędów wprowadził do Kaplicy Damy prezentowane u Dworu, Członków ciała dyplomatycznego, Członków Rady państwa,

Senatorów, Sekretarzy Stanu, Generał-Adjutantów i Fligel-Adjutantów J. C. M., wszystkich Generałów gwardyi, wojsk liniowych, Admirałów i oficerów orszaku J. C. M. Cesarzewicza. Nadto, z oddzielnego rozkazu N. Pana, Burmistrz miasta Petersburga znajdował się téż w Kaplicy na nabożeństwie. Urzędnicy cywilni i wszyscy urzędnicy dymissyonowani, mający wstęp do Dworu, stanęli w sali portretowéj.

O wpół do trzeciéj po południu NN. Państwo oboje i osoby rodziny Cesarskiéj, poprzedzeni przez urzędników Dworskich, a mając za sobą orszak Dam Dworu i Panien honorowych, weszli do Kaplicy, i wtenczas Członkowie Najśw. Synodu i Duchowieństwa Dworskiego rozpoczęli modły, umyślnie na tę uroczystość ułożone.

Przed ukończeniem tego nabożeństwa N. Cesarz Jmć przyprowadził J. C. M. Cesarzewicza Następcę do pulpitu, na którym były złożone Krzyż Św. i Ewangelia; tam, stósownie do zasadniczéj Ustawy o rodzinie Cesarskiéj, Następca głośno wyrzekł przysięgę wierności dla panującego Cesarza i dla Ojczyzny, tudzież zachowania porządku następstwa Tronu i rozporządzeń familijnych, ustanowionych témże zasadniczém prawem. Po przysiędze, którą Cesarzewicz swym podpisem stwierdził, odśpiewano dziękczynne modły wśród 301 wystrzału z dział twierdzy i stojącéj przed pałacem flotyli i przy odgłosie dzwonów wszystkich Cerkwi stolicy; duchowieństwo śpiewało potém modły za rodzinę Cesarską, w końcu których NN. Państwo oboje i J. C. M. Cesarzewicz przyjmowali powinszowania od Członków Najśw. Synodu; poczém Wice-Kanclerz Hrabia Nesselrode odebrał formę przysięgi dla przyłączenia jéj, zgodnie z prawami zasadniczemi państwa, do innych aktów, tyczących się rodziny Cesarskiéj, które są złożone w szczególnym oddziale archiwum Stanu. Potém insygnia Cesarskie odniesione zostały do sali brylantowéj, z takimże obrzędem, jaki był zachowany przy ich wyniesieniu do Kaplicy, i Duchowieństwo Dworskie rozpoczęło nieszporne nabożeństwo.

Pulpit s krzyżem Sw. i xięgą Ewangelii postawiony był przed Tronem, w sali Sw. Jerzego, dokąd zniesiono chorągwie wszystkich oddziałów wojskowych w salach pałacu i rozstawiono je po obu stronach, na wschodkach przy Tronie. Chorągiew pułku Cesarzewicza Jmci, Hetmana wszystkich wojsk Kozackich, umieszczoną została przed pulpitem. Kommendant Petersburga uszykował na podniesieniach urządzonych z obu stron sali, wszystkich Generałów i Oficerów, którzy nie pełnili tego dnia służby przy zgromadzonych w pałacu wojskach, nakoniec kompanija grenadyerów pałacowych weszła do sali i stanęła kolumną naprzeciw Tronu.

Przed ukończeniem nieszporów Wielki Mistrz Obrzędów wprowadził do sali Św. Jerzego i uszykował na podniesieniach, po prawéj stronie Tronu, Członków Rady Państwa, a po lewéj Damy prezentowane; Posłów i Ministrów zagranicznych, tudzież sprawujących interesa umieszczono na pierwszym stopniu podniesienia, przed Członkami Rady; zaś Generał-Adjutantów, Fligel-adjutantów i Oficerów Orszaku J. C. M., po prawej, między stopniami Tronu i wschodkami.

Po odbytych nieszporach NN. Cesarstwo Jchmość wraz z członkami Najjaśniejszéj Rodziny udali się s kaplicy do sali Św. Jerzego, w tymże orszaku; NN. Cesarz Jmć i Cesarzowa wstąpili na podwyższenie Tronu, na pierwszym stopniu którego stanęli JJ. CC. MM. Wielka Xżna Helena i W. Xczki Marya i Olga; pierwsi urzędnicy Dworu stali na podniesieniu Tronu, po za NN. Państwem, a Marszałkowie Dworu, z laskami, na trzecim stopniu.

N. Cesarz przywiodł Cesarzewicza przed pulpit, gdzie Xiążę ten wykonał, pod Swą chorągwią, przysięgę wierności Cesarzowi i ojczyznie, któréj formę odczytał Ober-Kapelan gwardyi, Protopresbyter Muzowski.

Potem, Cesarstwo Jchmość, wraz s Członkami Rodziny, wrócili do swych pokoi. Obrzęd ukończył się o czwartéj po południu.

Wieczorem cała stolica wspaniale była oświecona.

Nazajutrz, 23. Kwietnia, jako w święto Imienin N. Cesarzowéj Jmci, urodzin J. C. M. Cesarzewicza Następcy, i Imienin W. X. Alexandry, odbyła się w wielkiéj kaplicy zimowego pałacu msza uroczysta, w obecności obojga NN. Państwa, JJ. CC. MM. Cesarzewicza, W. X. Michała, i WW. Xżniczek Maryi i Olgi. Członkowie Rady państwa, Senatorowie, Generałowie wojsk lądowych i morskich i oficerowie gwardyi, urzędnicy Dworu płci obojéj, znajdowali się na tym obchodzie. Po mszy ś. Członkowie Najśw. Synodu mieli zaszczyt składać powinszowania NN. Państwu i Cesarzewiczowi Jmci w kaplicy, gdzie N. Cesarzowa przyjmowała potém Damy prezentowane. Za powrotem orszaku Cesarstwo Jchmość przyjmowali wszystkich członków ciała dyplomatycznego w sali Piotra Wielkiego.

N. Cesarzowa odbierała potém w Swoich pokojach, powinszowania od Członków Rady państwa, Senatorów, Generał-Adjutantów i Adjutantów J. C. M., Generałów gwardyi, Wiel-

kich urzędników i urzędników drugiego rzędu Dworskich i Sekretarzy Stanu. W tymże czasie członkowie ciała dyplomatycznego mieli zaszczyt winszować J. C. M. Cesarzewicza Następcę w Jego pokojach. Wieczorem miasto było oświecone.

24. Kwietnia, z okoliczności dojścia lat zupełnych, Cesarzewicz Jmć, o 3. po południu, odbierał powinszowania Członków Rady państwa, Senatorów, Wielkich i drugiego rzędu urzędników Dworu, Sekretarzy Stanu, a potém od całego zgromadzenia kupców Petersburskich, tudzież od Deputacyi stanu miejskiego i cechów Stolicy. (*Dokończenie nast.*)

F r a n c y a.

Z Paryża, dnia 13. Maja.

Rozchodzi się tu pogłoska o nadeszłéj z Madrytu wiadomości, wedle któréj do traktatu 4 mocarstw dwa artykuły dołączono, z podpisaniem których poseł Portugalski się ociągał; okoliczność ta sprawiła w ratyfikowaniu odwłokę.

Przy wejściu do tutejszéj kawiarni Llojd przybite było pismo z Aranjuez z d. 6, w którém między innemi czytaliśmy: „Rodil i Villaflor działają ciągle w połączeniu z sobą, a tak Don Miguel długo utrzymać się nie potrafi. Wdowa po Generale Torrejos przybyła do Barcelony. Rywalstwo powstałe między bankierami Hiszpańskimi przeszkadzało dotychczas zawarciu pożyczki, zdaje się wszelako, że rząd wynalazł środki, aby mieć staranie o dywidendę Lipcową. Zapewne przed zwołaniem Stanów pożyczka zaciągniętą nie będzie. Kandydatem dla ministerstwa skarbu w miejsce Pana Irmaz nie mienią tu więcéj Pana Remisa, lecz Pana Bangueri. Młoda Królowa zapadła na lekką słabość."

Z dnia 14. Maja.

Konstytucyonista dzisiejszy zamyka co następuje: „Zapewniają nas jak najuroczyściéj że agent dyplomatyczny w przeszły poniedziałek ztąd do Londynu wyjechał, aby tam pożyczkę dla Don Carlosa i Don Miguela zaciągnąć, w którym to projekcie znamienity dom handlowy w Paryżu znaczny ma udział. Jeśli wiadomość ta prawdziwą, wypadałoby z niéj wniosek wyprowadzać, że owi Xiążęta o sprawie swojéj bynajmniéj jeszcze nie zwątpili i że o oddaleniu się z półwyspu ani myślą."

Wedle wiadomości z Bayonny z d. 10 m. b. przyszło podobno w okolicach Tolozy między Karolistami i oddziałem wojska pod wodzą Jaureguego, do utarczki, w któréj Karoliści zwycięstwo odnieść mieli.

A n g l i a.

Z Londynu, dnia 13. Maja.

Dotychczas nie nadeszło tu jeszcze żadne potwierdzenie podanéj przez Globe wiadomości o opłynieniu Don Carlosa do Portugalii, zdaje się więc, że nowina ta do rzędu kłamstw należy, lubo gazety tutejsze oświadczały, że wymysł ten nie pochodzi od Anglików. Co się tyczy spraw Portugalskich, to zawinął wprawdzie statek parowy „African" wypłynąwszy d. 7 m. b. z Tagu, z depeszami rządowemi d. 11 m. b. do Plymouth. W skutek tego donosił Kuryer wczorajszy, iż odebrał ważną tę wiadomość, że Don Miguel podane sobie warunki przyjął i wsiadłszy na pokład fregaty „Stag" do Anglii się puścił. Wszakże w doniesieniach giełdowych Kuryera wymieniono tę nowinę tylko w rzędzie nie potwierdzonych wieści, a dzisiaj w południe donosi Kuryer sam, że wiadomości wzmiankowane dotąd się nie sprawdziły, owszem że rząd odebrane depesze jako ścisłe chowa tajemnicę. Nastąpiło dla tego też choć małe zniżenie kursu papierów Portugalskich, ile że African żadnego nie przywiózł listu prywatnego. W Plymouth twierdzono, odwołując się do opowiadań osady okrętowéj, iż dalszéj potyczki nie stoczono: wreszcie musiał „African" nader ważne przywieść wiadomości, kiedy mu nawet do Porto przybić nie pozwolono; dla tego też spodziewano się pomyślnego wypadku po domniemanym powtórnym wyjezdzie Lorda Howard de Walden do Santaremu. Ze wszystkich tych chwiejących się i opacznych podań wypadałoby wnioskować, że istotnie co ważnego się wydarzyło, ale jednak nic stanówczego.

Inna pogłoska w obieg puszczona przed kilku dniami, że przy ratyfikacyi znajomego traktatu poczwórnego przymierza w Madrycie trudności powstały, dotąd ani potwierdzoną, ani zbitą nie została; Times uważa, że wspomniony traktat d. 9 tamże miał być zratyfikowanym, a wiadomość ta mogłaby już dzisiaj tu nadejść.

Rozmaite wiadomości.

Z Poznania. — Dziennik Urzędowy Król. Regencyi w Poznaniu z dn. 20. Maja zawiera nasamprzód ustawę przepisującą na przypadek przygotowania wojska do pochodu postępowanie względem obmyślania koni przez dostawę krajową. Z dnia 24. Lutego 1834.; — potém wydane przez Król. Regencyą obwieszczenie dotyczące meldowania się młodych ludzi z stanu procederowego celem przyjęcia ich do Królewskiego Instytutu rzemieślniczego w Berlinie; — tudzież obwieszczenie téjże władzy, zapewniające 50 Tal. nagrody temu, ktoby osławionego Śliwińskiego, przywódzcę zgrai złodziejów, przydybał; — nareszcie doniesie-

nie o darze treści dosłownie następującéj: „Pan Hrabia Kwilecki w Swidnicy, który już dawniéj przez rozdawanie nagród podczas egzaminów szkolnych dowiódł, jak go żywo zajmuje wzrost edukacyi w gminie Swidnickiéj, darował świeżo 15,000 sztuk palonéj cegły na rozprzestrzenienie tamecznego katolickiego domu szkolnego"; — i kronikę osobistą, donoszącą, że konduktor regencyjny H. Bogumił Kasel, po złożonym egzaminie, uznany jest za zupełnie zdatnego na Inspektora budownictwa ziemskiego i wodnego i na czas w Poznaniu mieszkać będzie.

Przywiléj na nowy wynalazek. — Z Wiednia. — Cesarsko-Królewska powszechna Izba Nadworna udzieliła Gustawowi Symonowi, przełożonemu nad artysto-litograficznym zakładem C. A. Symona w Poznaniu, teraz w Wiedniu mieszkającemu, wyłącznego przywileju na lat trzy na „„wynalazek wyciskania rycin z kamieni (Steinzeichnungen) na zwyczajném grundowaném (grundirte) płótnie malarskiém, nawet aż do 7 stóp wysokości i wymalowania onych farbami olejnemi pięknie, prędko, trwale i z łatwością, tak dalece że ich od malowidła olejnego z wolnéj ręki wykonanego rozróżnić nie podobna, którą to drogą można od każdego obrazu |polubownéj ilości wiernych i podobnych zupełnie kopii w krótkim czasu przeciągu za nader umiarkowane ceny dostarczyć.""

Ze Lwowa. — Dykcyonarza uczonych Polaków JX. Chodynieckiego tom trzeci i ostatni opuścił prassę w drukarni Józefa Schnajdera. (Rozm. Lw.)

Zeszyt drugi i trzeci „Pism Juliana Alexandra i Julii Adelli Kamińskich" wyszedł w dniach tych na widok publiczny z drukarni zakł. narod. im. Ossolińskich. (R. L.)

Dnia 20. Marca r. b. umarł w Bernie w 26. roku życia, Juliusz Urban ze Szwabenowa, Xięcia Arcybiskupa Ołomunieckiego archiwista, młodzian pełen najpiękniejszych nadziei dla literatury sławiańskiéj, szczególnie dla czeskiéj, biegły historyk i mianowicie na niwie dziejów morawskich zasłużony. (R. Lw.)

OBWIESZCZENIE.

Wdowa Ernestyna Albrecht z domu Hoffmann, i kupiec Friedrich Kurzyński, oboje z Gołańczy, przed wnijściem w stan małżeński, przez zdziałany na dniu 26. Października r. przeszł. układ, wyłączyli wspólność wniosłego majątku.

Wągrowiec, dnia 23. Marca 1834.

Królewsko-Pruski Sąd Pokoju.

Wyciąg z Berlińskiego kursu papierów i pieniędzy.

Dnia 20. Maja 1834.	Papierami	Gotowizną
	po	po
Obligi długu państwa . .	$99\frac{1}{3}$	$98\frac{5}{6}$
Obligi bankowe aż do włącznie lit. H.	—	—
Zachodnio-Pruskie listy zastawne	$100\frac{1}{4}$	—
Listy zastawne W. Xięstwa Poznańskiego. . . .	$102\frac{3}{8}$	—
Wschodnio-Pruskie . . .	—	$99\frac{5}{8}$
Szlaskie	—	$105\frac{5}{8}$

Ceny zboża na Pruską miarę i wagę w Poznaniu.

Dnia 21. *Maja* 1834.

	Tal.	śgr.	fen.	*do*	Tal.	śgr.	fen.
Pszenica . .	1	10	—	—	1	12	6
Żyto . . .	1	—	—	—	1	1	9
Jęczmień . .	—	17	—	—	—	18	—
Owies . . .	—	16		—	—	17	6
Tatarka . .	—	20	—	—	—	22	6
Groch . . .	1	5		—	1	6	—
Ziemiaki . .	—	9	—	—	—	10	—
Siana cetnar à 110 ff. . .	—	18	—	—	—	20	—
Słomy kopa à 1200 ff . .	5		—	—	5	5	—
Masła garniec	1	10	—	—	1	15	—